

Μια ερωτική ιστορία αλα Μποστ

Η ανελέητη σάτιρα του Μποστ έκανε τους Πατρινοί να ξεκαρδιστούν.

Οταν αναφέρεσαι στον Μποστ (α-ντζόγλου), συνειρμικά ή σχεδόν αυτόματα ανακαλείς στη μνήμη σου δύο πράγματα, την παρωδία ως ιδιαίτερο θεατρικό είδος από τη μια και την ηθελημένη και ιδιότυπη «αγγραμματοσύνη» του από την άλλη.

Για το στήσιμο της παρωδίας ο ανεξάντλητος σατιρικός συγγραφέας χρησιμοποιεί ως καμβά την υπόθεση κλασικών έργων, δραματικών ειδυλλίων και κωμειδυλλίων. Οι τίτλοι των έργων του είναι στο σημείο αυτό ενδεικτικοί: *Φαύστα*, *«Μήδεια»*, *«Μαρία Πενταγιάτισσα»*, *«Ρωμαίος και Ιουλιέτα»*. Ο δραματικός χαρακτήρας των έργων αυτών δεν είναι για τον Μποστ παρά η αφορμή

και το πρόσχημα για να κεντήσει την πολιτική και την κοινωνική σάτιρά του, επισημαίνοντας πολλές φορές δραματικά στον κλασικό μύθο με ένα χιούμορ ανατρεπτικό, υπονομευτικό, συχνά εμπρηστικό.

Αλλά και γλωσσικά τα κείμενα του Μποστ έχουν ένα ιδιότυπο ενδιαφέρον. Κανένας μελετητής και καμιά φιλολογική μελέτη δεν υπονόμισε και δεν γελοιοποίησε την καθαρεύουσα τόσο όσο ο Μποστ. Οι σκόπιμοι σολοικισμοί και οι βαρβαρισμοί είναι αναπόσπαστο στοιχείο του έργου του όπως και οι «μπερδεύσεις» η ηθελημένη ανατροπή των γραμματικών και των συντακτικών κανόνων της γλώσσας. Και αυτό γιατί τον συγγραφέα δεν τον άφησε αδιάφορο το δριμύτατο ελληνικής διγλωσσίας.

Στο τελευταίο του έργο, *«Ρωμαίος και Ιουλιέτα»* ο πολυτά-

Της Χριστίνας Κόκκοτα
Παναγοπούλου *

λαντος καλλιτέχνης δανείζεται τον μύθο από τον Σαίξπηρ αλλά πέραν τούτου δεν χωρά καμιά άλλη σύγκριση. Ο σαίξπηρικός μύθος κατά την προσηγορική τακτική του Μποστ ανατρεπεται σε πολλά σημεία - και κυρίως στη δεύτερη πράξη - για να δοθεί η ευκαιρία στον συγγραφέα να περιώσει στην «αντεπίθεση» και να πλέξει τη δική του παραλλαγή, σχολιάζοντας σατιρικά τον ίδιο τον κλασικό μύθο, γελώντας με τις πρόσωπα και καταστάσεις και σατιρεύοντας τρέχοντα επικαιρα θέματα. Η καθημερινότητα της σύγχρονης ελληνικής ζωής για άλλη μια φορά παίρνει σάρκα και οστά με την ιδιόμορφη και μοναδική γραφή του Μποστ.

Και σ' αυτό του το έργο ήταν και πάλι διασκεδαστικός ο κ. Μέντης με τους ορμητικούς δεκαπεντασύλλαβους διαθέσιμους σ' ένα κοινό διψασμένο να γελάσει και έτοιμο να τους απολαύσει. Πλην όμως ήταν απίστευτες βολές του ηπιότερου από άλλες φορές και στην κοινωνική του κριτική καθώς εξασθενημένος και αποδυναμωμένος απ' ότι στο παρελθόν. Οι απροσδόκητες συντάξεις του και οι καλοστημένες ομοιοκαταληξίες του δεν είχαν την ίδια σφιχτάδα και δεν προκάλεσαν τον ίδιο αφνιδιασμό όπως εκείνο το αμήμητο *«Ένα πλοίο ταξιδεύει με υπέροχον*

καιρόν, αφνιδίως εξωκοίλει ανοικτά των Αζορών».

Οιπως ή άλλως όμως ο Μποστ, το ευθυβολό αυτό και αστραφτερό πνεύμα είναι παρών στα θεατρικά μας πράγματα παρά τα 78 του χρόνια.

Την σκηνοθεσία του τελευταίου «μποστικού» έργου υπέγραψε ο εξαίρετος ηθοποιός και σκηνοθέτης *Θανάσης Παπαγεωργίου*. Δεν ήταν η πρώτη φορά, που το θέατρο *«Στοά»* και ο δημιουργός του καταπιάνονται με κείμενο του Μποστ. Έχουν προηγηθεί η *«Φαύστα»* (1987) και η *«Μήδεια»* (1993). Η εξοικείωση αυτή έδωσε στον σκηνοθέτη την άνεση να εντάξει την παράσταση σ' ένα αυθεντικό «μποστικό» κλίμα γιατί ο Μποστ όσο ιδιότυπος είναι ως προς τη γραφή άλλο τόσο είναι και ως προς τον τρόπο, που πρέπει να παρισπάζεται. Ο *Θανάσης Παπαγεωργίου*, συλλαμβάνοντας σωστά αυτή την ιδιοτυπία, ανέδειξε το χιούμορ του συγγραφέα, κατευθύνοντας τους ηθοποιούς σε μια λιτή και απερίτητη υποκριτική και αποφεύγοντας την παγίδα του υπερπαιξίματος. Πολύ σπιντάριε ότι ο Μποστ δεν χορεύεται περιττούς θεατρικούς και αστείους μηχανισμούς, δεν έχει ανάγκη από κωμικές τεχνικές και επιτηδευμένα τετάρτια για να ξεδιπλώσει την κωμική του σάτιρα.

Καθώς οι ρόλοι του είναι γραφικοί και τα πρόσωπα των έργων του γιγούρες μάλλον παρά χαρακτήρες, ο πιο ασφα-

λής δρόμος για τον σκηνοθέτη είναι να οδηγήσει τους ηθοποιούς σ' ένα επίπεδο παίξιμο, χωρίς βιάθος, χωρίς υπερτονισμούς στα υπονοούμενα, χωρίς διογκώσεις στους υπαινιγμούς.

Ευάγωγοι οι ηθοποιοί του θεάτρου *«Στοά»*, αφομοίωσαν την σκηνοθετική γραμμή και κράτησαν στα σωστά μέτρα τους γραφικούς ρόλους. Με προεξάρχοντες τους πρωταγωνιστές, τον *Θανάση Παπαγεωργίου* στο ρόλο του *Ρωμαίου* και την *Λήδα Πρωτοψάλτη* στο ρόλο της *Ιουλιέτας* - ηθοποιούς με γνώση και τεχνική δικαιωμένους στην επιλογή του κοινού - δημιούργησαν μια ενιαία υποκριτική ατμόσφαιρα, μιμούμενοι την σοβαρότητα των ρόλων τους και σφραγίζοντας με την χαμηλών τόνων υποκριτική τους ύψωση ότι ο Μποστ «δεν παίζεται θεατρικά, δεν ερμηνεύεται απλά λέγεται».

Απολαυστικό το τρίο των τροβαδούρων (*Φαίδων Καστρός*, *Αλέξανδρος Κούκος*, *Νίκος Μπουρνιάς*). Από την παράσταση βέβαια δεν έλειψαν κάποιες στιγμές αμηχανίας ενώ κάποιες άλλες δεν α-

νέβηκε η θερμοκρασία της όσφρησης.

Η χορογραφία, η μουσική, τα σκηνικά και τα κοστούμια πρέπει να αναφερθούν μετά πολλών επαίνων. Τόσο η *Μαρία Αλβανού*, που υπέγραψε την χώνηση όσο και ο *Βασίλης Δημητρίου*, που είχε την ευθύνη της μουσικής κάλυψης της παράστασης κινήθηκαν με άνεση σε ποικίλα κινησιολογικά και μουσικά ύφη αντίστοιχα, υπογραμμίζοντας εύστοχα την διαχρονικότητα του έργου και αποδεικνύοντας ότι είναι κάτοχοι της μουσικής παιδείας.

Η εικαστική ιδιότητα του Μποστ ήταν φανερά στα ζωηρόχρωμα κοστούμια του, που αναδείκνυναν θαυμάσια τον παραδοσιακό χαρακτήρα του έργου.

Γενικά ο ευρηματικός Μποστ και το θέατρο *«Στοά»*, που επί είκοσι χρόνια στηρίζει ανυποχώρητα το νεοελληνικό θέατρο, πρόσφεραν στο κοινό μια γνήσια, αυθεντική και εμψυγνιστική παράσταση.

□ * Η Χριστίνα Κόκκοτα-Παναγοπούλου είναι φιλόλογος.

Ω Δ Ε Ι Ο
ΜΟΤΣΑΡΤ
ΓΚΟΤΣΗ 22 - ΤΗΛ. 278419